

14.07.2025
1279/1

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Извештај комисије за реизбор др Марије Ајдук у звање виши научни сарадник

На седници Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду одржаној 26.06.2025. године именовани смо у комисију за РЕИЗБОР др Марије Ајдук у звање ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК.

Прегледом материјала који нам је достављен, као и на основу увида у њен научни рад и публикације, Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду подносимо овај извештај.

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име и презиме: Марија Ајдук (дев. Ристивојевић)

Година рођења: 1983.

Радни статус: запослена

Назив институције у којој је запослен: Филозофски факултет Универзитета у Београду

Претходна запослења: /

Образовање

Основне академске студије: године од 2002. до 2007., Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Одбрањен мастер или магистарски рад: 2008. године, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Одбрањена докторска дисертација: 2012. године, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Постојеће научно звање: виши научни сарадник

Научно звање које се тражи: виши научни сарадник

Датуми избора у стечена научна звања (укључујући и постојеће)

научни сарадник: 27.03.2013. (избор); 30.05.2018. (реизбор)

виши научни сарадник: 26.01.2021.

Област науке у којој се тражи звање: хуманистичке науке

Грана науке у којој се тражи звање: етнологија-антропологија

Научна дисциплина у којој се тражи звање: етнологија-антропологија

Назив матичног научног одбора којем се захтев упућује: МНО за историју, етнологију, археологију

Стручна биографија

Марија Ајдук рођена је 1983. године у Београду где је завршила основну школу и гимназију. Основне, мастер и докторске студије завршила је на Одељењу за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду.

Докторску дисертацију „Улога музике у формирању локалног идентитета“ под менторством проф. др Бојана Жикића одбранила је 2012. године. Музика је анализирана као производ друштвених и културних процеса, те кроз њен потенцијал у конструисању идентитета физичког простора.

Од маја 2010. године запослена је на Филозофском факултету Универзитета у Београду, у Институту за етнологију и антропологију, у оквиру Одељења за етнологију и антропологију, најпре у звању истраживач-приправник, а потом, од 2011. године, као истраживач-сарадник. Марта 2013. године изабрана је у звање научни сарадник, док је маја 2018. године реизабрана у исто звање. Звање виши научни сарадник стекла је јануара 2021. године. У звање доцент са 15% радног времена изабрана је 2016. године, док је звање ванредни професор са 35% радног времена стекла 2022. године.

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНЕ АКТИВНОСТИ

Током каријере др Марија Ајдук радила је у настави на свим нивоима студија. Кандидаткиња је радила и као инструкторка теренске праксе. Током 2023. и 2024. године била је координаторка летње студентске теренске праксе под називом „У потрази за истраживачким темама: истраживање културног и дисциплинарног наслеђа у архивској грађи Етнографског института САНУ“ са колегама Аном Дајић (Филозофски факултет Универзитета у Београду) и др Милошем Рашићем (Етнографски институт САНУ) која је реализована у Етнографском институту САНУ. Учествовала је у организацији научних скупова Одељења за етнологију и антропологију, промоцији факултета, раду Кадровске комисије, а од октобра 2024. је чланица Комисије за научно-истраживачки рад при факултету.

У периоду од 2011-2019. године радила је на пројектима *Дефинисање југословенског културног наслеђа* Министарства културе, информисања и информационог друштва РС; *Међукултурни односи на простору бивше Југославије* – билатерални пројекат у оквиру програма научне и технолошке сарадње између Републике Србије и Републике Словеније; *Културни идентитети као нематеријално културно наслеђе* Министарства културе, информисања и информационог друштва РС; *Регионални камп културног наслеђа: Истраживачи и чувари-носиоци нематеријалног културног наслеђа у контексту европских интеграција* Министарства културе и информисања РС. Од 2020. године континуирано ради на пројекту Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије у склопу финансирања научноистраживачког рада на Универзитету у Београду–Филозофском факултету (актуелни број уговора је 451-03-66/2024-03/ 200163).

Председница је научног већа Центра за афричке студије на Одељењу за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду. Чланица је Етнолошко-антрополошког друштва Србије, Међународне асоцијације за антропологију југоисточне Европе (InASEA), Асоцијације за студије популарне музике (где је и чланица Надзорног одбора) и уређивачког одбора часописа Антропологија.

Током своје каријере, као и у оцењиваном периоду, др Марија Ајдук је за свој основни истраживачки правац у оквиру научне дисциплине етнологије и антропологије одабрала антропологију музике. Основна идеја од које полази у развоју своје научне мисли заснива се на хипотези да музика може да се посматра као социокултурни конструкт, али и елемент који конструише локални културни идентитет. Методолошки приступ који колегиница Ајдук употребљава у свом научном раду јесте квалитативни и обухвата структуриране интервјуе, анкете, анализу медијских садржаја и рад са архивским материјалом.

Вишегодишње проучавање „новог таласа“ као музичког, али пре свега друштвеног и културног феномена, довело је до бројних важних закључака. Најпре, популарна музика може да се посматра као локални феномен јер поседује локалне специфичне форме. Такође, сагледавање музичког феномена који је на врхунцу популарности био пре четрдесет година, а који данас доживљава континуирану реafirмацију, указује на то да представља не само значајан елемент локалне музичке историје, већ је и значајан репер културне и урбане историје града Београда.

3. ПРИКАЗ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ РЕЗУЛТАТА

У оцењиваном периоду, научна продукција др Марије Ајдук обухвата један рад у тематском зборнику водећег међународног значаја (M13), два самостална научна чланка (M23), три коауторска рада (M23), једну монографију (M42), као и саопштења са домаћих и једне међународне научне конференције штампаних у изводу (M34, M64), од којих би се у пет најзначајнијих резултата могли уврстити следећи радови:

1) Рад на међународном зборнику *The Routledge Handbook of Popular Music and Politics of the Balkans* (2024. година, уредница Catherine Baker) значајан је пре свега јер је допринео упознавању и умрежавању са колегама из читавог света који се баве сличним научним темама, што је резултирало успостављању темеља за будуће сарадње, али и отворило нове истраживачке теме. Као резултат ове сарадње настао је самостални ауторски рад на тему „‘Popularity’ in the YouTube Era. An anthropological analysis of music trending on Serbian YouTube and IDJTV“ (M13) у којем Марија Ајдук анализира појам популарности као и механизме који утичу на перцепцију одређене музике као популарне на примеру интернет платформе YouTube, те телевизијског канала IDJTV. Значај овог рада се огледа у томе што је указао на важност проучавања и редифинисања концепта „популарне музике“ у ери дигиталних

платформи, али и поставио оквире за даља антрополошка проучавања начина на који се музика данас слуша и перципира.

2) У раду „Музички фестивали као простор конструисања локалних идентитета на примеру манифестације Jazz in the Garden” (M23) у којем је др Марија Ајдук водећи аутор (коаутори колегинице проф. др Љубица Милосављевић и проф. др Ана Банић Грубишић), научни допринос се огледа најпре у сарадњи која је спојила две научне дисциплине етнологију и антропологију (ауторке) и музикологију (уредништво часописа) чиме се креирају нова поља за истраживања и сусрете ове две дисциплине. Рад се бави антрополошким анализом локалне цез манифестације како би се утврдило на који начин локални фестивал новијег датума може да утиче на редефинисање једног познатог градског простора као што је Ботаничка башта „Јевремовац“, да ли и на који начин у њега утискује нова значења која потом срастају са постојећим и чине део идентитета града Београда.

3) Књига „Репрезентација југословенског новог таласа у штампи од 1979. до 1985. године“ (M42) где је др Марија Ајдук самостални аутор, представља вредно научно постигнуће понајвише због ширења методологије истраживања на подручје штампе и обраде архивског материјала који није у великој мери заступљен у антропологији популарне културе. Резултати добијени на овакав начин, пружају ширу слику проучаваног феномена „новог таласа“, те продубљују и валоризују досадашња истраживања на ту тему.

4) Рад „Културне представе о 'новом таласу' у Југославији 40 година касније“ (M23) представља самостални рад у којем се др Марија Ајдук бави анализом наратива о „новом таласу“ који настају од 2020. године са циљем идентификовања културних представа и кључних елемената који се понављају. Основни допринос оваквог истраживања лежи у указивању на постојање интересовања за дату музичку, културну и друштвену прошлост, која се умногоме изнова креира у садашњости, те самим тим доста открива о савременом друштву у којем живимо.

5) У раду „(Post)Yugoslavian Music Press in Transition“ (M23) у којем је др Марија Ајдук водећи аутор (пored колегиница проф. др Љубице Милосављевић и проф. др Ане Банић Грубишић) изложено је истраживање музичке штампе које за тему има не само проучавање и презентацију развоја штампаног медија у Југославији (а који се односи на популарну музику), већ и различитих интернет портала који су имали функцију извештавања о музичким дешавањима. Циљ и значај овог истраживања лежи у томе што штампа није посматрана само као информативни медиј, већ као простор за конструисање наратива о локалној перцепцији популарне културе.

4. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

4.1. Утицајност

Успех и утицајност у научноистраживачком раду др Марије Ајдук могуће је пратити и кроз цитираност коју њени радови остварују. На основу базе Google Scholar могуће је утврдити да укупна цитираност радова у каријери износи 380, док од 2020. године 163, а Хиршов индекс је 12, док је i10-индекс 13. Досадашњи радови кандидаткиње за реизбор у звање имају јасан утицај на научну продукцију у земљи и иностранству јер се цитати налазе у научним радовима, зборницима, монографијама и докторским дисертацијама, на српском и страним језицима.

4.2. Међународна научна сарадња

Током каријере др Марија Ајдук остваривала је међународну научну сарадњу у различитим облицима. У оквиру билатералног истраживачког пројекта *Међукултурни односи на простору бивше Југославије* у склопу програма научне и технолошке сарадње између Републике Србије и Републике Словеније (2011-2013), два пута је посетила Словенију. У новембру 2012. године одржала је предавање по позиву на Факултету за хуманистичке студије Универзитета на приморском у Копру са темом „Нови талас у Београду – од музичког до културног феномена“, док је маја 2013. године извршила теренско истраживање у градовима Копар, Изола и Љубљана и том приликом проучавала конструисање локалног идентитета кроз новоталасну музичку сцену.

4.3. Руководјење пројектима и потпројектима (радним пакетима)

Своју самосталност током каријере кандидаткиња је исказала у оквиру пројектног циклуса *Трансформације културних идентитета у савременој Србији и Европска Унија*, финансираног од стране МПНТР РС (177018) у оквиру којег је у периоду од 2013. до 2019. године самостално руководила пројектним задацима: 1) Руководјење квалитативним теренским истраживањем музике као нематеријалног културног наслеђа у Источној Србији; 2) Локални идентитети и 3) Традиционално и савремено музичко стваралаштво као елемент културних идентитета.

4.4. Уређивање научних публикација

Др Марија Ајдук је коуредница (са проф. др Иваном Ковачевићем) треће књиге из серијала *Нова српска антропологија*, у издању Одељења за етнологију и антропологију Филозофског факултета Универзитета у Београду – тематског зборника *Антропологија музике* (2013). Др Марија Ајдук је чланица научног одбора зборника радова *Popular culture in post-socialism : edited book* (2024) (M14). Такође је и чланица уређивачког одбора часописа *Антропологија*.

4.5. Предавања по позиву (осим на конференцијама)

Кандидаткиња др Марија Ајдук је у новембру 2012. године била гостујући предавач на Факултету за хуманистичке студије Универзитета на приморском у Копру. Тема предавања је била „Нови талас у Београду – од музичког до културног феномена“. Предавање је одржано у оквиру билатералног истраживачког пројекта *Међукултурни односи на простору бивше Југославије* у склопу програма научне и технолошке сарадње између Републике Србије и Републике Словеније (2011-2013).

4.6. Рецензирање пројеката и научних резултата

У оцењиваном периоду др Марија Ајдук је своју научну компетенцију исказала и као рецензент бројних научних радова објављених у часописима *Етноантрополошки проблеми* и *Гласник Етнографског института САНУ* (M23), међународном тематском зборнику *Popular culture in post-socialism* (M14), као рецензент монографије (M42) проф. др Бојана Жикића *Ризик и порицање: антрополошко проучавање ковида-19 у Србији: 2020-2022.* (2023). Рецензент је и предлога пројекта *Активизам организације Музичке омладине у социјализму и постсоцијализму* у оквиру Програма билатералне сарадње између Републике Србије и Републике Хрватске за период 2024 - 2026 године (Министарство науке, технолошког развоја и иновација).

4.7. Образовање научних кадрова

У образовању научних кадрова др Марија Ајдук учествује као менторка на докторским студијама следећим кандидатима:

- 1) докторанд Александар Антуновић „Тамбурашка музика као елемент градског идентитета на примеру Новог Сада – антрополошка анализа“, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, предлог теме одбрањен 2.6. 2020. године
- 2) докторанд Зорана Гуја Дражета „Музика и симболичка географија: гусларске праксе и конструисање идентитета у регији Источно Сарајево у Босни и Херцеговини“, коментор проф. др Љубица Милосављевић, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, предлог теме одбрањен 4.3.2024. године

Поред менторског рада на докторским студијама, Марија Ајдук учествује у настави на свим нивоима студија:

- 1) у оквиру докторских академских студија етнологије и антропологије држи наставу из изборног предмета *Антропологија музике* (Филозофски факултет, Универзитет у Београду)
- 2) у оквиру мастер академских студија етнологије и антропологије држи наставу из изборног предмета *Антропологија музике* и *Антропологија савремености* (Филозофски факултет, Универзитет у Београду)

- 3) у оквиру основних академских студија етнологије и антропологије држи наставу из обавезних предмета *Антропологија тела 2*, *Национална етнологија-антропологија – Невербална комуникација*, као и *Антропологија музике* по новом акредитацијском програму (Филозофски факултет, Универзитет у Београду)

Као резултат рада са студентима, Марија Ајдук је била менторка и на основним и на мастер студијама:

- 1) Кандидаткиња Софија Пршић, мастер рад „Перцепција класичне музике у наративима средњошколаца из Краљева – антрополошка анализа” (рад одбрањен 24.09.2020.), Филозофски факултет, Универзитет у Београду.
- 2) Кандидат Никола Богдановић, дипломски рад „Проучавање феномена носталгије на примеру рокенрол музике осамдесетих година у Београду” (рад одбрањен 27.9.2023.) Филозофски факултет, Универзитет у Београду.
- 3) Кандидаткиња Сања Кузмановић, дипломски рад „Антрополошка анализа перцепције к-поп групе BTS у Београду” (рад одбрањен 27.9.2024.), Филозофски факултет, Универзитет у Београду.

Као чланица комисије учествовала је у бројним одбранама дипломских и мастер радова. Била је и у комисији за израду реферата за утврђивање услова за стицање научно-истраживачког звања научни сарадник за др Ању Златовић (октобар 2023.).

4.8. Допринос развоју одговарајућег научног правца

Кандидаткиња др Марија Ајдук је у оцењиваном периоду остварила значајан допринос у домену научне области антропологија музике у оквиру научне дисциплине етнологије и антропологије. Тај допринос је вишеструк и огледа се понајвише у широком дијапазону приступа музици као локалном културном феномену (нпр. проучавање фестивала, затим концепта музичке популарности) што је могуће видети из следећих научних резултата:

1) У раду „Музички фестивали као простор конструисања локалних идентитета на примеру манифестације *Jazz in the Garden*” (M23) у којем је др Марија Ајдук водећа ауторка (коаутори проф. др Љубица Милосављевић и проф. др Ана Банић Грубишић), сагледаван је међуоднос између локалне цез манифестације новијег датума и чувеног градског простора као што је Ботаничка башта „Јевремовац”. Као резултат ове корелације ауторке су указале на креирање једног новог начина перципирања цеза у локалној средини, али и на редеофинисање постојећег идентитета чувеног градског простора Ботаничке баште.

2) У раду „'Popularity' in the Youtube Era. An anthropological analysis of music trending on Serbian YouTube and IDJTV” где је др Марија Ајдук самостална ауторка, предмет проучавања јесте разумевање тога шта је популарна музика у Србији (и шире) на основу „трендинг” листе на интернет платформи YouTube. Основни допринос овог истраживања огледа се у ширењу тежишта истраживања на нове облике слушања и перцепције популарне музике на основу механизма постојећих дигиталних платформи, што до сада није била истраживачка тема која је у великој мери заступљена у домаћој антропологији музике.

Допринос области антропологије музике који је др Марија Ајдук остварила се огледа и у ширењу методолошких техника којима се музика анализира тојест употребом штампаних медија, рад у архиву, као и коришћење интернет извора као релевантних извора података која је омогућила обухватније и дубље сагледавање датог истраживачког проблема што је приказано у следећим научним резултатима кандидаткиње:

1) Монографија *Репрезентација југословенског новог таласа у штампи од 1979. до 1985. године* (M42) где је др Марија Ајдук самостална ауторка, представља значајно постигнуће због ширења методологије истраживања на подручје штампе и обраде архивског материјала који није у великој мери заступљен у антропологији, популарне културе. Резултати добијени на овакав начин, пружају шири

слику проучаваног феномена „новог таласа“, те продубљују и валоризују досадашња истраживања на ту тему.

Колегиница Ајдук се феноменом „новог таласа“ бави и у чланцима у којима је самостална ауторка:

2) „Културне представе о 'новом таласу' у Југославији 40 година касније“ (M23) је самостални рад у којем се ауторка бави анализом наратива о „новом таласу“ који настају од 2020. године са циљем идентификовања културних представа и кључних елемената који се понављају. Основни допринос оваквог истраживања лежи у указивању на постојање интересовања за дату музичку, културну и друштвену прошлост, која се умногоме изнова креира у садашњости, те самим тим доста открива о савременом друштву у којем живимо.

3) „(Ре)презентација београдског новог таласа у роману *Када кажеш да сам твој*“ (M23) представља самостални рад у којем се др Марија Ајдук први пут бави анализом романа који посматра као „терен“ за анализу значења феномена „новог таласа“ који се у роману конструишу, те који служе за креирање својеврсног „сећања“ на осамдесете године. Основни допринос овакве анализе се огледа у указивању на значај различитих релевантних извора који могу послужити за деконструисање овог музичког феномена који и четрдесет година након своје популарности утиче на један део идентитета града Београда.

5. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Библиографија научних радова кандидаткиње др Марије Ајдук пре избора у звање виши научни сарадник (2009-2019)

M23

1. Ајдук, Марија. 2018. „An analysis of the concept of locality on the example of Slovenia's new-wave music scene“. *Anthropological Notebooks* 24 (2): 5-24.

M24

1. Ристивојевић, Марија. 2011. „Корелација музике и места на примеру београдског „новог таласа“ у рокенрол музици“. *Етноантрополошки проблеми* 6 (4): 935-952. <https://doi.org/10.21301/eap.v6i4.6>
2. Ристивојевић, Марија. 2012. „Рокенрол као локални музички феномен“. *Етноантрополошки проблеми* 7 (1): 213-233. <https://doi.org/10.21301/eap.v7i1.10>
3. Ристивојевић, Марија. 2012. „Проучавање музике у антропологији“. *Етноантрополошки проблеми* 7 (2): 471-486. <https://doi.org/10.21301/eap.v7i2.8>
4. Ристивојевић, Марија. 2013. „Нови талас“ у перцепцији нових генерација“. *Етноантрополошки проблеми* 8 (4): 1013-1024. <https://doi.org/10.21301/EAP.v8i4.6>
5. Ристивојевић, Марија. 2013. „Музика као културни феномен“. *Етноантрополошки проблеми* 8 (2): 441-451. <https://doi.org/10.21301/EAP.v8i2.5>
6. Ристивојевић, Марија. 2014. „(Ре)дефинисање традиције на примеру *world music* феномена“. *Етноантрополошки проблеми* 9 (1): 69-82. <https://doi.org/10.21301/EAP.v9i1.4>
7. Ковачевић, Иван и Марија Ристивојевић. 2014. „Антропологија музике: од фолка до рока“. *Етноантрополошки проблеми* 9 (4): 1037-1053. <https://doi.org/10.21301/EAP.v9i4.13>

8. Ајдук, Марија. 2018. „Разумевање, стварање и слушање музике на интернет сајту *YouTube*: случај хора *Viva Vox*“. *Етноантрополошки проблеми* 13 (2): 395-413. <https://doi.org/10.21301/eap.v13i2.6>
9. Ајдук, Марија. 2019. „Репрезентација југословенског новог таласа у документарном филму „Нови талас у СФРЈ као друштвени покрет“. *Етноантрополошки проблеми* 14 (1): 79-96. <https://doi.org/10.21301/eap.v14i1.3>

M33

1. Ристивојевић, Марија. 2012. Belgrade on the New Wave: analysing the role of music in creating a city image. У: *Conference Proceedings – Soundtracks: music, tourism and travel*. Излагање на међународном научном скупу под називом „*Soundtracks: music, tourism and travel*“ одржаног од 6-9. јула 2012. године у Ливерпулу. Liverpool: International Centre for Research in Events, Tourism and Hospitality (ICRETH): Leeds Metropolitan University, <https://docs.google.com/file/d/0B6cNkxwXUXcPTUo1RDAXNzVUeFk/edit?pli=1>
2. Ајдук, Марија и Марко Пишев. 2018. „Блок брата, Бруклин брата“. Прилог проучавању односа музике и места на примеру антрополошког истраживања новобеоградске хип-хоп културе. Излагање на међународној научној конференцији под називом „Emotions, Senses and Affects in the Context of Southeast Europe“, у организацији InASEA (Међународне асоцијације за антропологију југоисточне Европе) одржаној од 27-30. септембра 2018. године у Задру. *Антропологија* 18 (3): 59-71. ISSN 1452-7243.

M34

1. Ристивојевић, Марија. 2013. (Re)définition de la tradition à l'exemple du phénomène de la musique du monde = (Ре)дефинисање традиције на примеру *world music* феномена. У: Ковач, Сенка (ур.). *Les traditions en Europe: modification, invention et instrumentalisation des traditions : résumés* = *Традиције у Европи: модификовање, изумевање и инструментализација традиције : апстрактни*. 27. Научни скуп Мреже за научну и техничку сарадњу у области етнологије и историографије Европе, Euroethno, одржаној од 6-9. септембра 2013. у Београду и Сирогојну. Београд: Филозофски факултет, Одељење за етнологију и антропологију; Сирогојно: Музеј на отвореном Старо село, стр. 42-43. ISBN 978-86-88803-19-9.
2. Пишев Марко и Ајдук, Марија. 2018. „Block bro, Brooklyn bro“: music and emotions as identity markers of the place. У: *Emotions, senses and affect in the context of Southeast Europe*, књига апстраката са међународне научне конференције под називом „Emotions, Senses and Affects in the Context of Southeast Europe“, у организацији InASEA (Међународне асоцијације за антропологију југоисточне Европе) одржане од 27-30. септембра 2018. године у Задру, стр. 101. <http://conference.unizd.hr/inasea2018/wp-content/uploads/sites/18/2018/09/Book-of-Abstracts-InASEA2018.pdf-update-24th-September.pdf>

M42

1. Ристивојевић, Марија. 2014. *Београд на "новом таласу". Музика као елемент констукције локалног идентитета* (Етнолошка библиотека, књ. 77). Београд: Српски генеалогски центар: Одељење за етнологију и антропологију Филозофског факултета, 308 стр. ISBN 978-86-6401-003-0.

M45

1. Жикић, Бојан и Марија Ристивојевић. 2013. „Београд као културни симбол: могући темат етнолошког и антрополошког проучавања у оквиру покушаја формулисања предлога за Београдске студије“. У: Синани, Данијел (ур.). *Урбани културни идентитети и религиозност у*

савременом контексту: тематски зборник, (Етнолошка библиотека, књ. 73). Београд: Српски генеалошки центар: Одељење за етнологију и антропологију Филозофског факултета: 29-48. ISBN 978-86-83679-89-8.

2. Ристивојевић, Марија и Бојан Жикић. 2013. „Представе о рокенролу као урбаном културном наслеђу“. У: Синани, Данијел (ур.). *Урбани културни идентитети и религиозност у савременом контексту: тематски зборник*, (Етнолошка библиотека, књ. 73). Београд: Српски генеалошки центар: Одељење за етнологију и антропологију Филозофског факултета: 101-117. ISBN 978-86-83679-89-8.

M51

1. Ристивојевић, Марија. 2014. „Музика и локални идентитет: Фестивал културе младих Србије као идентитетско обележје Књажевца“. *Антропологија* 14 (3): 45-53. <http://www.antropologija.com/index.php/an/article/view/161/158>
2. Ристивојевић, Марија. 2014. „Музика као нематеријално културно наслеђе“. *Антропологија* 14 (3): 135-142. <http://www.antropologija.com/index.php/an/article/view/166/163>.
3. Ајдук, Марија. 2016. “Веселе” осамдесете кроз призму телевизијске серије Црно-бијели свијет. *Антропологија* 16 (2): 9-26.
4. Жикић, Бојан и Марија Ајдук. 2018. Мизантрополошка другост “Стренглерса”: “Владимирове хронике”. *Антропологија* 18 (2): 67-82. <http://www.antropologija.com/index.php/an/article/view/107/104>

M52

1. Ристивојевић, Марија. 2009. „Улога музике у конструкцији етничког идентитета“, *Етнолошко-антрополошке свеске* 13 (2): 117-130.
2. Ристивојевић, Марија. 2013. Рокенрол као симболички ресурс. *Етнолошко-антрополошке свеске*, Н.с., 21=10: 129-142.

M63

1. Ристивојевић, Марија. 2011. Град као извориште културних идентитета. У: Жикић, Бојан (ур.). *Културни идентитети као нематеријално културно наслеђе: зборник радова са научног скупа Културни идентитети у XXI веку*, одржаног 15. децембра 2011. године у Београду у организацији Одељења за етнологију и антропологију Филозофског факултета (Етнолошка библиотека, књ. 62). Београд: Српски генеалошки центар: Одељење за етнологију и антропологију Филозофског факултета, стр. 57-72.
2. Ајдук, Марија. 2018. Традиционално и модерно на примеру музичког жанра етно-панк. У: Здравих Михаилуовић, Данијела (ур.). *Уметност и култура данас: уметничко наслеђе, савремено стваралаштво и образовање укуса : зборник радова са научног скупа (V национални научни скуп са међународним учешћем Балкан Арт Форум, БАРТФ 2017, Ниш, 6-7. октобар 2017).* Ниш: Универзитет, Факултет уметности, стр. 201-211.

M64

1. Ајдук, Марија. 2017. Традиционално и модерно на примеру музичког жанра етно-панк. У: Здравих Михаилуовић, Данијела (ур.). *Уметност и култура данас: уметничко наслеђе, савремено стваралаштво и образовање укуса*, књига апстраката са V националног научног скупа са међународним учешћем Балкан Арт Форум, БАРТФ под називом „Уметност и култура данас: уметничко наслеђе, савремено стваралаштво и образовање укуса“ одржаног у Нишу од

6-7. октобра 2017. године у организацији Факултета уметности, Универзитета у Нишу. Ниш: Универзитет, Факултет уметности, стр. 38-39.

2. Ајдук, Марија. 2018. Разумевање, стварање и слушање музике на интернет сајту *Youtube*: случај хора *Viva Vox*. У: Стајић, Младен (ур.). *Апстракт* – национални научни скуп „Антропологија музике“ одржан 23. марта 2018. године у Београду у организацији Института за етнологију и антропологију, Филозофског факултета у Београду. Београд: Филозофски факултет, Институт за етнологију и антропологију, 2018, стр. 17.

M70

1. Ристивојевић, Марија. *Улога музике у формирању локалног идентитета*. Докторска дисертација одбрањена 24. маја 2012. године под менторством проф. др Бојана Жикића, на Одељењу за етнологију и антропологију, Филозофски факултет Универзитета у Београду: 1-249.

Библиографија научних радова кандидаткиње др Марије Ајдук у периоду који се оцењује за реизбор у звање виши научни сарадник (2020-2025)

M13

1. Ajduk, Marija. 2024. "'Popularity' in the Youtube Era. An anthropological analysis of music trending on Serbian YouTube and IDJTV". In: *The Routledge Handbook of Popular Music and Politics of the Balkans*, Catherine Baker (ed.), 550-564. London: Routledge. eBook ISBN 9781003328162, [10.4324/9781003328162-43](https://doi.org/10.4324/9781003328162-43).

M23

1. Ајдук, Марија. 2023. „Културне представе о 'новом таласу' у Југославији 40 година касније“. *Етноантрополошки проблеми* 18 (4): 1059-1080. <https://doi.org/10.21301/eap.v18i4.3>.
2. Ајдук, Марија, Љубица Милосављевић и Ана Банић Грубишић. 2023. „(Post)Yugoslavian Music Press in Transition“. *Етноантрополошки проблеми* 18 (4): 1081-1114. <https://doi.org/10.21301/eap.v18i4.4>
3. Ајдук, Марија, Љубица Милосављевић и Ана Банић Грубишић. 2023. „Музички фестивали као простор конструисања локалних идентитета на примеру манифестације *Jazz in the Garden*“. *Музикологија* 35: 37-52. [10.2298/MUZ2335037A](https://doi.org/10.2298/MUZ2335037A).
4. Милосављевић Љубица, Ана Банић Грубишић и Марија Ајдук. 2023. „Рад након пензионисања у Србији из антрополошке перспективе“. *Становништво* 62 (1): 1-21. [10.59954/stnv.519](https://doi.org/10.59954/stnv.519).
5. Банић Грубишић, Ана, Љубица Милосављевић и Марија Ајдук. 2024. „'Духовита' оштрица ејџизма – представе о старима у домаћем хумору“. *Етноантрополошки проблеми* 19 (4): 1171-1188. <https://doi.org/10.21301/eap.v19i4.5>.
6. Ајдук, Марија. 2025. „(Ре)презентација београдског новог таласа у роману *Када кажеш да сам твој*“. *Етноантрополошки проблеми* 20 (1): 17-42. <https://doi.org/10.21301/eap.v20i1.1>.

M34

1. Ајдук Марија, Љубица Милосављевић и Ана Банић Грубишић. 2023. „(Post)Yugoslavian Music Press in Transition: An Anthropological Perspective“. Апстракт са међународне научне

конференције *Populäre Kulturen / Popular Cultures, 8. Jahrestagung der Kulturwissenschaftlichen Gesellschaft* одржане у Saarbrücken, Немачка, 27-30. септембра 2023. године, стр. 27.
https://kwg-ev.org/wp-content/uploads/2023/09/Abstract-Book_KWG-Saarbruecken-2023_Stand-25092023.pdf

M42

1. Ајдук, Марија. 2021. *Репрезентација југословенског новог таласа у штампи од 1979. до 1985. године*. Београд: Досије студио и Одељење за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду. 134 стр. 134 стр. Библиотека Етноантрополошки проблеми, Монографије, књ. 21. ISBN 978-86-6427-193-6, ISBN 978-86-6047-378-5.

M64

1. Банић Грубишић Ана, Милосављевић Љубица и Марија Ајдук. 2022. "Духовита" оштрица ејдизма – представе о старима у домаћем хумору. Апстракт са националне конференције *Будућност старења* одржане у Београду, у САНУ, 1. и 2. децембра 2022. године. <https://www.sanu.ac.rs/wp-content/uploads/2022/11/Buducnost-starenja.pdf>
3. Ајдук Марија. 2023. (Ре)презентација београдског новог таласа у роману "Када кажеш да сам твој". Апстракт са националне конференције *Антропологија књижевности, уметности и медија* одржане у Београду, на Филозофском факултету, 22. и 23. децембра 2023. године. ИСБН 978-86-6427-290-2, стр. 20.

6. КВАНТИФИКАЦИЈА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА КАНДИДАТА

Врста резултата	Вредност резултата (Прилог 2)	Укупан број резултата (укупан број резултата који подлежу нормирању)	Укупан број бодова (укупан број бодова након нормирања)
M13	7	1	7
M23	4	6	24
M34	0,5	1	0,5
M42	7	1	7
M64	0,5	2	1

Поређење са минималним квантитативним условима за избор у тражено научно звање

Диференцијални услов за оцењивани период за реизбор у научно звање: виши научни сарадник	Неопходно	Остварени нормирани број бодова
Укупно	25	39,5
Обавезни: M11+M12+M13+M21+M23+M24+M31+M41+M42+M43+M44+M51	15	38

7. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Досадашњи научно-истраживачки рад др Марије Ајдук несумњиво сведочи о њеној научној компетентности и иновативности у тематском, теоријско-методолошком и аналитичком погледу.

Кандидаткиња је, у звању виши научни сарадник, дала значајан допринос истраживањима из антропологије музике и позиционирала се као препознатљив аутор у тој области етнолошке и антрополошке науке. Најважнији допринос резултата истраживања представљених у радовима др Марије Ајдук јесте деконструкција односа између музике и физичког простора који умногоме утиче на обликовање локалног идентитета, али и перцепцију музике као „локалне“, „популарне“ и „аутентичне“. Такође, кандидаткиња је у методолошком смислу проширила своју научну експертизу на анализу медијског садржаја (штампа, роман, телевизија, YouTube) чиме је отворила и нека нова истраживачка питања. У оцењиваном периоду др Марија Ајдук је остварила међународну, као и интердисциплинарни сарадњу. Поред тога, њени научни резултати у великој мери могу допринети и осталим наукама које се баве проучавањем музике, али и пољу примене, будући да је тема популарна и међу неакадемском публиком. Кандидаткиња је резултате својих опсежних истраживања саопштавала на међународној и националним конференцијама, те у високо вреднованим публикацијама (M10 и M20 категоријама), чиме је допринела међународној академској размени знања и дискусији у области етнологије и антропологије и сродних наука.

На основу анализираних докумената, Комисија сматра да др Марија Ајдук испуњава услове предвиђене *Законом о науци и истраживањима* и *Правилником о стицању истраживачких и научних звања* за реизбор у звање ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК.

Предлажемо Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да утврди испуњеност услова за реизбор др Марије Ајдук у звање ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК.

У Београду, 14.07.2025.

Чланови комисије:

Проф. др Бојан Жикић
Редовни професор
Филозофски факултет Универзитета у Београду

Проф. др Марко Пишев
Виши научни сарадник/ванредни професор
Филозофски факултет Универзитета у Београду

Др Иван Ђорђевић
Виши научни сарадник
Етнографског института САНУ у Београду

